

Saksbeh.: Geir Steinar Loeng

Arkivkode: 010

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

63/08 Kommunestyret

03.09.2008

Lnr.: 7354/08

Arkivsaksnr.: 08/2164

Arkivnøkkel: 010

Saksbehandler: GSL

Utskrift til:

FORSLAG TIL ENDRINGER I VALGLOVEN OG KOMMUNELOVEN - HØRING

Sammendrag:

Valgloven og kommuneloven er foreslått endret mht. åpningstider og kommunestyrets kompetanse tilknyttet valgavvikling. Rådmannen ser positivt på lovendringene og foreslår at kommunestyret slutter seg til forslagene.

Vedlegg:

* Oppsummering av de lovparagrafene som foreslås endret i valgloven og kommuneloven.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Brev av 27.06.2008 fra KRD – høring – forslag til endringer i valgloven og kommuneloven.

Saksopplysninger:

Kommunal- og regionaldepartementet har sendt ut på høring forslag til enkelte endringer i valgloven og kommuneloven. Høringsfristen er satt til 30. september d.å.

Departementet legger i notatet fram forslag til disse lovendringene:

1. Forslag om å innføre ei ordning med "tidligstemming"; det vil si at velgerene fra 1. juli skal ha anledning til å henvende seg til kommunen og be om å få stemme før den ordinære forhåndsstemmegivinga begynner 10. august.
2. Forslag om at kommunen kan bestemme at valglokalene på valgdagen skal holde åpent til kl. 21.00. Det blir foreslått at en tredjedel av medlemmene i kommunestyret kan bestemme at valglokalene skal holde åpent til kl. 21.00.
3. Forslag om at en tredjedel av medlemmene i kommunestyret kan bestemme at kommunen skal holde todagers valg.
4. Forslag om innføring av lovbruddsgebyr ved brudd på valglovens § 9-9.
5. Forslag om hjemmel for valgobservatører.
6. Forslag om en prinsippforskrift i kommuneloven om rådgivende lokale folkeavstemninger og hjemmel for innsamling av data om slike folkeavstemninger.

Departementet hadde høsten 2007 ute på høring et forslag om at siktelse eller tiltale for valgfusk etter straffelovens kap. 10 kan føre til suspensasjon fra vervet som folkevalgt. Det ble foreslått en hjemmel for slik suspensasjon i kommunelovens § 15 nr. 3. Departementet planlegger å fremme en lovproposisjon senere i år der dette forslaget blir fulgt opp.

Vurdering:

Til de ovennevnte forslagene er basert på at et ønske om å forenkle mulighetene til forhåndsstemming, særlig av hensyn til grupper av befolkningen som har et yrke eller annet som medfører lengre tids fravær. Tidspunktet 1. juli sammenfaller også med tidspunktet for når forhåndsstemming begynner utenriks.

Følgende skal bemerkes:

Til pkt. 1: I dag gis det ikke anledning til å forhåndsstemme før 10. august.

Til pkt. 2: I dag skal valglokalene stenge senest kl. 20.00. Den nye bestemmelsen åpner altså for at et mindretall i kommunestyre kan overprøve et evt. vedtak i valgstyret om kortere åpningstid. Denne myndighet tillagt et mindretall gjelder imidlertid kun en forlengelse av åpningstiden, ikke forkorting. At valglokalet nå kan holdes åpent til kl. 21 får også konsekvens for når en forhåndsstemme må være innkommet til valgstyret. Likeledes kan ikke valgresultater og valgdagsprognoser og lignende offentliggjøres før tidligst kl. 21 på valgdagen mandag.

Til pkt. 3: Dette betyr at et mindretall bestående av 1/3-del av kommunestyrets medlemmer kan vedta at det også holdes todagersvalg selv om flertallet går inn for kun valg en dag.

Til pkt. 5: Betyr en plikt for kommunene til å ta imot valgobservatører fra inn- og utland. Dette begrunnes med viktigheten av at folk har tillit til hvordan valg organiseres og gjennomføres. Plikt til denne type åpenhet er et ledd i dette.

Til pkt. 6: Kommunelovens kapittel 6A som omhandler "innbyggerinitiativ" utvides nå med regler vedr. rådgivende lokale folkeavstemninger. Kapittel 6A kom til ved endringen av valglova i 2002. Det tilføyes nå en ny paragraf som gir kommunestyre og fylkesting kompetanse til selv til å bestemme avholdelse av rådgivende lokale folkeavstemninger.

Tidligere har det ikke vært bestemmelser om slike folkeavstemninger i lovverket til tross for at vi har en lang tradisjon for slike avstemninger. Et unntak finnes dog i opplæringslova hva gjelder språk. Gjeldende regler rundt innbyggerinitiativ vil formodentlig også bli gjeldende rundt evt. innbyggerreiste ønsker om behandling av slike folkeavstemninger.

Rådmannen hilser intensjonene med lovendringene som foreslått velkomne. Rådmannen ser heller ikke at de foreslåtte ordningene vil medføre vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser og vil derfor anbefale kommunestyre om å ta endringene til etterretning og se positivt på forslagene til endringer av valglova og kommuneloven.

Administrasjonens innstilling:

Rådmannen vil råde kommunestyret til å fatte slikt vedtak:

Nordre Land kommunestyre ser positivt på de foreslåtte endringene av valgloven og kommuneloven, jfr. oppfølginga av St.meld. nr. 33 (2007-2008) , og tar forslagene til etterretning.

NORDRE LAND KOMMUNE, den 19. august 2008.

Jarle Snekkestad
rådmann

Geir Steinar Loeng

Behandling i Kommunestyret:

Thor Lium (AP) fremmet følgende forslag til nytt pkt. 2:

2. *Nordre Land kommunestyre foreslår at muligheten til å stryke kandidater på valglistene til kommunestyrevalg tas inn som en endring i valgloven.*

Avstemning:

Administrasjonens innstilling med tillegg av Liums forslag til nytt pkt. 2 enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Nordre Land kommunestyre ser positivt på de foreslåtte endringene av valgloven og kommuneloven, jfr. oppfølginga av St.meld. nr. 33 (2007-2008) , og tar forslagene til etterretning.
2. Nordre Land kommunestyre foreslår at muligheten til å stryke kandidater på valglistene til kommunestyrevalg tas inn som en endring i valgloven.

Rett utskrift:
9. september 2008

.....